

Pensionsavtal

2002-07-01 – 2007-06-30

med ändringar per 2003-01-01

prolongerat till 2013-01-31

Bankernas tjänstepension (BTP)

Innehållsförteckning

Bestämmelser om Pension och annat försäkringsskydd

§ 1. Inledning.....	3
§ 2. Pensionsberättigade	4
§ 3. Pensionsmedförande lön	5
§ 4. Pensionsgrundande tjänstetid	6
§ 5. Samordning med tidigare pensionsrätt.....	7
§ 6. Pensionsålder.....	7
§ 7. Särskild ålderspension för anställda födda 1938-1953	7
§ 8. Ålderspension vid förtida avgång mellan 61 och 65 år.....	9
§ 9. Ålderspension.....	10
§ 10. Kompletteringspension (BTPK).....	11
§ 11. Sjukpension	12
§ 12. Efterlevandepension	13
§ 13. Finansiering och försäkring.....	15
§ 14. Värdesäkringsmedel	15
§ 15. Fribrev och efterskydd	16
§ 16. Pensionstillägg	16
§ 17. Övriga bestämmelser	16
§ 18. Tjänstegrupplivförsäkring (TGL).....	16
§ 19. Trygghetsförsäkring (TFA)	18
§ 20. Pensionsavtalets giltighetstid	18

BESTÄMMELSER OM PENSION OCH ANNAT FÖRSÄKRINGSSKYDD

§ 1. Inledning

Detta avtal gäller medlemmar i Finansförbundet, som är anställda i banker/företag som är anslutna till BAO och som omfattas av kollektivavtalet om allmänna anställningsvillkor.

Pensionsskyddet grundas dels på lag, dels på detta avtal.

1. Pensionsskyddet enligt lag utgörs bl a av inkomstpension, premiepension och garantipension och avser lön intill 7,5 inkomstbasbelopp.
 2. Detta avtals pensionsförmåner (BTP), som kompletterar pensionsskyddet enligt lag för såväl löner intill 7,5 prisbasbelopp/inkomstbasbelopp som löner däröver utgörs av
 - ålderspension
 - kompletteringspension
 - sjukpension
 - efterlevandepension

på lön intill 7,5 inkomstbasbelopp:

 - särskild barnpension
 - särskild efterlevandepension

på lön över 7,5 inkomstbasbelopp:

 - familjepension
- Därjämte finns
- tjänstegrupplivförsäkring
 - trygghetsförsäkring vid arbetsskada
3. Pensionsförmånerna enligt detta avtal administreras av Bankanställdas Pensionstjänst (BPT), Pensionskassan SHB, Sparinstitutens Pensionskassa (SPK), SPP eller annan försäkringsanstalt.

§ 2. Pensionsberättigade

Tjänsteman omfattas av bestämmelserna för pension tidigast fr o m månaden efter det tjänstemannen fyllt

- 18 år för sjukpension resp för särskild efterlevandepension på lön intill 7,5 prisbasbelopp resp 7,5 inkomstbasbelopp
- 25 år för ålderspension jämte kompletteringspension och för familjepension på lön över 7,5 inkomstbasbelopp.

Anm:

Sänkningen från 28 till 25 år gäller fr o m den 1 juli 2002 utan retroaktiv verkan.

Vidare gäller följande:

1. Vid inträdet i BTP får tjänsteman inte ha varit sjukskriven mer än 90 dagar i en följd och ej heller vara berättigad till sjukpension enligt detta avtal eller annan pensioneringsplan.
2. Tjänsteman, som saknar tidigare intjänad tjänstepensionsrätt, skall ha anställts före fyllda 60 år.
3. Deltidsanställd tjänsteman skall ha en fastställd genomsnittlig årslön motsvarande minst 24 % av inkomstbasbeloppet.
4. Visstidsanställd är pensionsberättigad såsom tjänsteman efter en karenstid på tre hela månaders tjänstgöring i en följd. Hela anställningstiden blir härvid pensionsberättigad.
5. Den som uppnått 65 års ålder eller som, efter avgång från tidigare anställning, uppbär pension omfattas inte av pensionsbestämmelserna i detta avtal.
6. Bank/företag kan träffa överenskommelse om alternativ pensionslösning på lönedelar mellan 7,5 och 30 inkomstbasbelopp med tjänsteman med årslön över 10 inkomstbasbelopp. Överenskommelse om alternativ pensionslösning får avse ålderspension enligt § 9 samt familjepension enligt § 12:3. Om bank/företag accepterar att träffa överenskommelse med tjänsteman enligt alternativregeln skall banken/företaget underrätta Finansförbundets lokala organ vid banken/företaget innan överenskommelse träffas. Underrättelse skall ske om tjänstemannen är medlem i Finansförbundet. Vid oenighet äger Finansförbundets lokala organ påkalla förhandling. Alternativ pensionslösning medges normalt från den månad anmälan härom lämnats till försäkringsinrättningen.

Anm:

1. Alternativ pensionslösning tryggas på samma sätt som BTP-planens andra förmåner eller på sätt som banken/företaget och tjänstemannen kommer överens om.
2. Bank/företag och Finansförbundets lokala organ har möjlighet att, som alternativ till skuggpremieberäkning, införa en s k premietrappa vid beräkning av premie för tjänsteman som innehar alternativ pensionslösning enligt punkt 6 ovan.

§ 3. Pensionsmedförande lön

Pensionsmedförande lön är tjänstemannens årslön med iakttagande av följande regler.

1. Lönen ökas
 - med semesterlönetillägg,
 - med medeltalet av under de tre närmast föregående åren utbetald provision, bonus och andra prestationsberoende löneformer som beräknas på individens eller gruppens resultat utifrån en i förhand känd beräkningsmodell,
 - med ersättning för kvällstjänst enligt § 3.3.2 i kollektivavtalet för anställda i bank,
 - vid regelmässigt skiftarbete eller regelmässig beredskapstjänst med den under närmast föregående år utbetalade skift- och beredskapsersättningen,
 - med utbetald ersättning för förskjuten arbetstid och individuell arbetstid enligt mellanvarande kollektivavtal för anställda i bank.
2. Förändringar av pensionsmedförande lön skall gälla per den 1 januari innevarande eller påföljande år enligt överenskommelse mellan parterna.
3. Lönehöjning, då mindre än 60 månader återstår till pensionsåldern, medräknas till ett tal som motsvarar det som årligen fastställs att gälla för Alecta inom ITP-området, dock att det fastställda talet för respektive år skall användas för närmast kommande kalenderår.

Övergångsregel:

För år 2002 och 2003 skall samma lönehöjningstal användas.

4. Lönehöjning som avses under 3 minskas vidare med 1/60 för varje hel månad som den återstående tjänstetiden till pensionsåldern understiger 60 månader med motsvarande del som används av Alecta inom ITP-området.
5. För tjänsteman, som erhållit rätt till delpension, är den pensionsmedförande lönen densamma som före övergången till deltidstjänsten med uppräknings årligen med lönehöjning enligt punkt 3 ovan. Sjukpension under sjukpenningtid grundas dock på lönen av deltidstjänsten.
6. Tjänsteman som erhållit kortare ordinarie arbetstid i andra fall än vid partiell särskild ålderspension och partiell ålderspension vid förtida avgång har under de första 3 kalendermånaderna med kortare arbetstid ett efterskydd som består av att rätten till sjukpension och efterlevandepension beräknas på den pensionsmedförande lönen före arbetstidsförkortningen.
7. Den pensionsmedförande lönen är högst 30 inkomstbasbelopp. Med inkomstbasbelopp avses vid bestämmande av pensionsförmånerna det inkomstbasbelopp, som enligt lagen om inkomstgrundad ålderspension gäller för januari varje år såvida inte annat anges i respektive paragraf.

Anm:

1. Vid löneavstående i form av bilförmån, dator, pensionsförsäkring, sjukvårdsförsäkring, privat tandvårdskostnad och hemservice är pensionsmedförande lön lika med bruttolönen.

2. **Prisbasbeloppet** i pensionsavtalet (BTP-planen) ändras med verkan från 1/1 2003 till inkomstbasbeloppet, fastställt enligt § 6 i lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension. Denna ändring skall inte gälla § 11 Sjukpension vad avser lönegränsen 7,5 prisbasbelopp.

§ 4. Pensionsgrundande tjänstetid

Tjänstemannen tillgodoräknas tjänstetid som pensionsgrundande tidigast från och med månaden efter den under vilken 25 års ålder uppnås.

Hel ålderspension och familjepension utges om tjänstemannen fram till och med månaden innan 65 års ålder eller överenskommen lägre pensionsålder uppnås, kan beräknas få en pensionsgrundande tjänstetid av minst 360 månader.

Om den beräknade tjänstetiden understiger 360 månader minskas ålderspensionen samt familjepension med $1/360$ för varje felande månad.

Följande villkor gäller vidare för beräkning av pensionsgrundande tjänstetid:

1. Tjänstetid med en fastställd årslön under 24 % av inkomstbasbeloppet medräknas inte.
2. Vid övergång till utökad ordinarie arbetstid skall den tidigare tillgodoräknade pensionsgrundande tjänstetiden omräknas med hänsyn härtill.
3. För visstidsanställd, som fullgjort karenstid enligt § 2, medräknas endast tjänstetid, som uppgår till minst 3 månader i en följd. Härvid medräknas hela tjänstetiden.
4. Som pensionsgrundande tjänstetid räknas
 - ledighet vid sjukdom
 - semester
 - ledighet helt eller delvis i samband med barns födelse eller adoption och för vård av barn till dess barnet uppnått 1 1/2 års ålder eller eljest då föräldrapenning eller särskild föräldrapenning utgår enligt lag
 - ledighet för militärtjänst, understigande 30 kalenderdagar och som ej utgör grundutbildning
 - ledighet för studier där banken/företaget och tjänstemannen är överens om att utbildningen är av betydelse för arbetet i banken/företaget
 - annan tjänstledighet som uppgår till högst 3 kalendermånader och
 - annan tjänstledighet som uppgår till mer än 3 kalendermånader enligt beslut av banken/företaget i varje enskilt fall.

Anm:

Under pensionsgrundande tjänstetid är tjänstemannen tillförsäkrad samtliga pensionsförmåner och intjänar i förekommande fall ålderspension, kompletteringspension och familjepension.

Vid tjänstledighet som är längre än 3 kalendermånader och som ej är pensionsgrundande har tjänstemannen under de första tre kalendermånaderna av ledigheten ett efterskydd som består av rätt till sjukpension och efterlevandepension.

Övergångsbestämmelser:

Tidigare tjänstetid i bank/företag räknas som pensionsgrundande enligt vid varje tidpunkt gällande kollektivavtal.

§ 5. Samordning med tidigare pensionsrätt

Tidigare anställning som tjänsteman

Pensionsrätt som tjänsteman förvärvat hos annan arbetsgivare enligt en pensioneringsplan likvärdig med detta avtals pensionsbestämmelser skall inräknas i förmånerna enligt detta avtal. Den tid under vilken sådan pensionsrätt intjänats räknas som tjänstetid i banken/företaget. Finns betydande skiljaktigheter mellan respektive pensionsplaner omräknas tjänstetiden i den förra anställningen med hänsyn till skillnaden. Banken/företaget och tjänstemannen kan i sistnämnda fall vid anställningstillfället överenskomma att en sådan omräkning inte skall ske. Pensionsrätt som tjänstemannen intjänar samtidigt med denna eller likvärdig pensionsplan skall ej samordnas.

Tidigare anställning som arbetare

Om en tjänsteman under 1979-01-01 – 1995-12-31 har övergått från arbetarbefattning till tjänstemannabefattning skall han tillgodoräknas all STP-tid under förutsättning att denna uppgår till minst tre STP-år. Tjänstetid från och med 1996 med avtalspension SAF-LO skall även tillgodoräknas.

§ 6. Pensionsålder

Pensionsavgången sker vid utgången av månaden innan 65 års pensionsålder uppnås, såvida inte tjänstemannen senast 3 månader dessförinnan underrättat banken/företaget om att denne önskar kvarstå i tjänst längst till 67 års ålder. Vid uppnådd pensionsålder avgår tjänsteman som ej önskar kvarstå i tjänst utan särskild underrättelse. För den som valt att kvarstå i tjänst längst till 67 års ålder gäller även att denne avgår utan särskild underrättelse.

Överenskommelse kan träffas mellan bank/företag och tjänsteman i enskilda fall om rätt för tjänstemannen att avgå med lägre pensionsålder.

Vid lägre pensionsålder sker avgången utan särskild underrättelse vid utgången av den månad då pensionsåldern uppnås.

Anm:

Det noteras att bankplanens pensionsförmåner är slutbetalda då tjänstemannen uppnår 65 års ålder. Den som väljer att kvarstå i tjänst längst till 67 års ålder äger rätt till uppskjutet uttag av intjänad ålderspension. Vid uppskjutet uttag kommer till följd av kortare sammanlagd utbetalningsperiod den månatliga utbetalda ålderspensionen att vara högre. Vid inträffat sjukdomsfall eller dödsfall då tjänstemannen är mellan 65 och 67 år gammal utges ej sjukpension enligt § 11 eller särskild efterlevandepension enligt § 12 punkt 2.

§ 7. Särskild ålderspension för anställda födda 1938-1953

Förtida avgång kan ske före 65 år om banken/företaget och tjänstemannen har kommit överens härom och förutsatt att tjänstemannen helt eller delvis har avstått från rätten att kvarstå i tjänst längst till 67 års ålder. Den förtida avgången kan ske i sin helhet eller partiellt genom reduktion av tjänstemannens ordinarie arbetstid.

Tjänstemannen kan begära biträde från Finansförbundets lokala organ då frågan om förtida avgång aktualiseras i banken/företaget.

Frågan om sådan förtida avgång kan ske generellt eller i särskilda fall aktualiseras av banken/företaget. Den enskilde tjänstemannen kan aktualisera frågan om förtida avgång med ålderspension vid exempelvis organisatorisk förändring, ifrågasatt omplacering, arbetsbristsituation eller när eljest andra särskilda omständigheter föreligger.

Vid förtida avgång utbetalas särskild ålderspension från och med månaden efter den då avgång skett till och med månaden före den då ordinarie pension utbetalas. Vid dödsfall utbetalas pension till och med den månad då dödsfallet inträffat.

Följande villkor i övrigt gäller vid förtida avgång:

1. Särskild ålderspension utgår med 72 % av lön eller bortfallande lönedel vid partiell avgång beräknad enligt § 3, punkterna 1, 2 och 7. På lönedel mellan 20 och 30 inkomstbasbelopp reduceras procenttalet till 36 %.
2. Särskild ålderspension minskas med utgående sjukersättning enligt lagen om allmän försäkring samt livränta enligt lagen om arbetsskadeförsäkring (LAF). Det åligger tjänstemannen att meddela banken/företaget när sådana förmåner beviljats.
3. Ordinarie pension beräknas som om tjänstemannen kvarstår i tjänst till ordinarie pensionsålder med oförändrad lön, dock skall eventuellt bortfall av inkomstpension och premiepension beräknad på livsinkomsten på grund av den förtida avgången kompenseras. Kompensationen skall ske med beaktande av sk 20-delsinfasing vad avser tilläggspension resp livsinkomstbaserad pension. Bortfallet av livsinkomstbaserad pension beräknas enligt följande schablonmetod:

$$\frac{18,5 \%}{\text{delningstalet för aktuell årsgrupp} \times 12} = \text{kompensation per månad.}$$

Resultatet multipliceras med det antal månader som tjänstemannen uppbär särskild ålderspension enligt denna paragraf med beaktande av för årsgruppen aktuellt 20-delstal. Schablonmetoden skall användas på lön upp till maximalt 7,5 inkomstbasbelopp.

18,5 % i formeln motsvarar den totala premiedebiteringen för den nya pensionen, medan delningstalet utgör ett beräknat värde främst beroende på genomsnittlig livslängd från 65 år för aktuell årsgrupp. För den som uppbär ålderspension beräknad enligt garantiregeln för ATP per 1994-12-31, skall en jämförande beräkning ske vid avgångstillfället med tillämpning av schablonmetoden och eventuell kompensation utges för bortfall av livsinkomstberäknad pension. Garantiregeln för ATP innebär att den försäkrade är garanterad den pensionsnivå (medelpoäng för ATP) som denne intjänat per 1994-12-31.

Exempel:

En tjänsteman som är född 1939 erhåller särskild ålderspension från 60 års ålder. Till ordinarie pensionsålder återstår 60 månader. Tjänstemannens lön uppgår till 25 000 kr/månad. Schablonmetoden ger följande resultat: $\frac{18,5}{15,66 \times 12} = 0,1 \times 60 = 6 \%$ (har avrundats i detta exempel).

20-delsregeln för årsgruppen innebär att 5/20 skall avse den nya pensionen. Kompensationen för bortfallet av pensionen blir då

$$\frac{5}{20} \times 6 \% = 1,5 \% \text{ av } 25\,000 \text{ kr} = 475 \text{ kr/månad.}$$

Vid partiellt uttag av särskild ålderspension beräknas ordinarie pension på oförändrad heltidslön vid tidpunkten för den förtida avgången ökad med lönehöjningar på deltidslönen fram till ordinarie pensionsålder. Vid lönehöjningar på deltidslönen då mindre än 60 månader återstår till pensionsåldern, gäller § 3:2-4 ovan

Kompletteringspension från ordinarie pensionsålder kan inom ramen för oförändrat kapitalvärde bytas mot en temporär eller livsvarig pension från avgångstidpunkten. Vid partiellt uttag av särskild ålderspension kan kompletteringspensionen endast disponeras från ordinarie pensionsålder.

4. Efterlevandepension beräknas som om tjänstemannen kvarstått i tjänst med oförändrad lön till ordinarie pensionsålder.
5. Kompensation för tilläggspension resp kompensation för bortfall av livsinkomstberäknad pension beräknas vid avgången, varvid antages att föregående års lön från banken/företaget skulle ha utgått till ordinarie pensionsålder.

§ 8. Ålderspension vid förtida avgång mellan 61 och 65 år

Tjänsteman äger med iakttagande av en uppsägningstid om sex månader avgå ur tjänst i sin helhet eller efter bankens/företagets godkännande partiellt fr o m månaden efter den då 61 års ålder uppnås.

Anm:

Under perioden 2010-10-26 – 2011-06-30 tillämpas en uppsägningstid om fyra månader.

Vid partiell avgång kan tjänstemannen begära biträde från Finansförbundets lokala organ.

Ålderspensionen beräknas på pensionsmedförande lön eller bortfallande pensionsmedförande lönedel enligt följande:

1. <i>Pensionsmedförande lön</i>	<i>Ålderspension i %</i>	
	<i>före 65 år</i>	<i>efter 65 år</i>
-7,5 inkomstbasbelopp	K x 72	K x 10
7,5-20 inkomstbasbelopp	K x 72	K x 65
20-30 inkomstbasbelopp	K x 36	K x 32,5

$K = 1 - \frac{m}{360}$, där m = antal månader mellan pensionsavgång och ordinarie pensionsålder.

Gradvis nedtrappning av arbetstiden genom partiell § 8 medges ej.

2. Vid kortare pensionsgrundande tjänstetid än 360 månader reduceras pensionsnivåerna ovan.

3. Den temporära ålderspensionen fram till ordinarie pensionsålder minskas med utgående sjukersättning enligt lagen om allmän försäkring samt livränta enligt LAF. Det åligger tjänstemannen att meddela banken/företaget när sådana förmåner beviljats.
4. Tjänsteman som önskar avgå enligt § 8 skall ha varit anställd i banken/företaget i fem år före avgången.
5. Kompletteringspension från ordinarie pensionsålder kan inom ramen för oförändrat kapitalvärde bytas mot en temporär eller livsvarig pension från avgångstidpunkten. Endast kompletteringspension intjänad per 1999-12-31 kan lyftas från den partiella avgångstidpunkten.

För tjänsteman som erhållit partiellt uttag av särskild ålderspension enligt § 7 utgör den pensionsmedförande lönen enligt ovan vid förtida avgång mellan 61 och 65 år den aktuella deltidslönen med beaktande av bestämmelserna i § 3 mom 2-4.

§ 9. Ålderspension

Tjänsteman har rätt till ålderspension från den månad då tjänstemannen fyller 65 år eller den tidigare tidpunkt då tjänstemannen äger uppbära ålderspension till den månad då tjänstemannen avlider. Hel ålderspension utgår med följande procent av den pensionsmedförande lönen:

<i>Pensionsmedförande lönedel</i>	<i>Pension intill den månad 65 år uppnås</i>	<i>Pension från den månad 65 år uppnås</i>
- 7,5 inkomstbasbelopp	65 %	10 %
7,5-20 inkomstbasbelopp	65 %	65 %
20-30 inkomstbasbelopp	32,5 %	32,5 %

Ålderspensionen reduceras i förekommande fall enligt § 4. Ålderspension före 65 år beräknad på pensionsmedförande lönedel intill 7,5 inkomstbasbelopp minskas med följande förmåner enligt lagen om allmän försäkring eller LAF:

- Sjukpenning om tjänstemannen vid pensionsålderns inträde uppbär sjukpension, dock utbetalas alltid lägst 5 procent i ålderspension på lön intill 7,5 inkomstbasbelopp.
- Sjukersättning eller livränta. Vid tjänstetidsreducerad ålderspension sker minskningen med sådant belopp, att de sammanlagda förmånerna inte överstiger hel ålderspension enligt detta avtal.

Alternativregel

För tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan bank/företag och tjänsteman i stället för huvudregeln träffa överenskommelse om alternativ pensionslösning avseende lönedelar mellan 7,5 och 30 inkomstbasbelopp. Sådan överenskommelse får endast gälla pensionsändamål.

När överenskommelse träffats om att tillämpa alternativregeln för viss tjänsteman skall denna regel tillämpas så länge anställningen i banken/företaget består.

§ 10. Kompletteringspension (BTPK)

Utöver ålderspension utgår kompletteringspension. Denna grundas på individuella avgifter av storlek, som är beroende av tjänstemannens födelsetid och lön. Avgifterna har avvägs så att kompletteringspensionen i princip kan beräknas bli lika stor för män som för kvinnor.

Följande villkor gäller för kompletteringspensionen:

1. Avgifterna beräknas fortlöpande för den tid tjänstemannen tillgodoräknas pensionsgrundande tjänstetid och utgör följande procent av tjänstemannens pensionsmedförande lön:

<i>Födelseår</i>	<i>Avgift i % av pensionsmedförande lön</i>
------------------	---

1938	2,1
------	-----

1939 och senare	2,0
-----------------	-----

Premien för kompletteringspension skall den pensionsberättigade kunna placera individuellt. Placeringsalternativ bestäms i lokal överenskommelse. Om de lokala parterna inte kommer överens gäller nedanstående placeringsalternativ.

Affärsbankerna (inkl dotterbolag med eller utan försäkring i SPP): egna koncernlösningar, d v s placering i bankens produkter.

FöreningsSparbanken (inkl dotterbolag med eller utan försäkring i SPP samt anställda i banken med försäkring i SPP): egna koncernlösningar, d v s placering i bankens produkter.

Sparbankerna (inkl dotterbolag med eller utan försäkring i SPP): placering i egna lösningar, SparFond eller SPK.

Övriga företag med försäkring i SPP: placering i SPP-produkter (inkl Handelsbanken Liv).

Anm:

Oavsett om lokal överenskommelse träffats enligt ovan eller om ovanstående placeringsalternativ gäller har den enskilde tjänstemannen rätt att på egen bekostnad placera kompletteringspensionspremien på marknaden via valcentral som administrationsbolag.

2. Kompletteringspension registreras som en temporär pension under fem år fr o m den månad då tjänstemannen fyller 65 år och beräknas på gällande tariff för sådan ålderspension med betalning fram till 65 års ålder.
3. Avgår tjänsteman vid 65 års ålder eller vid lägre pensionsålder utbetalas kompletteringspensionen på tjänstemannens begäran antingen under fem år eller under annan tidsperiod med oförändrat kapitalvärde, dock lägst under sex månader.

Avgår tjänsteman enligt § 7 eller § 8 utbetalas kompletteringspensionen på sätt där sägs.

Avgår tjänsteman av andra skäl före 65 års ålder nedsätts kompletteringspensionen till fribrev. Fribrevsbeloppet utbetalas från 65 år på sätt som framgår av första stycket denna punkt.

§ 11. Sjukpension

Rätt till sjukpension inträder när tjänstemannen efter 90 kalenderdagar respektive 150 kalenderdagar vid upprepade sjukdagar under den senaste tolv månadersperioden och sjuklön inte utgår enligt § 10 i kollektivavtalet för bankanställda på grund av sjukdom eller olycksfall är till minst 25 % oförmögen till arbete. Rätten upphör när graden av tjänstemannens arbetsförmåga inte uppgår till 25 %.

Vid inträffat försäkringsfall som medför rätt till sjukpension och hel sjukersättning inte är tidsbegränsad upphör anställningen då sjukersättning börjar utgå. Dock skall rätten till sjukpension i ifrågavarande situation ej upphöra.

1. Sjukpension utgår med nedan angivna procent av tjänstemannens lön, ökad med ersättning enligt § 3:1:

<i>Lön resp. lönedel</i>	<i>Sjukpension efter 90 kalenderdagar under tid då sjukpenning utgår</i>	<i>Sjukpension under tid då sjukersättning eller aktivitetsersätt- ning utgår</i>
-7,5 prisbasbelopp	10 % *)	15 %
7,5 prisbasbelopp - 20 inkomstbasbelopp	65 %	65 %
20-30 inkomstbasbelopp	32,5 %	32,5 %

- *) Fr o m 15:e t o m 90:e dagen i ett sjukfall utges sjukpension med 10 % om rätten till sjuklön upphört till följd av att tjänstemannen varit arbetsförmögen i sammanlagt 150 dagar under den senaste tolv månadersperioden.

Vid lägre arbetsförmåga än 100 % nedsätts sjukpensionen i förhållande till graden av arbetsförmåga.

2. Sjukpension enligt ovan skall minskas enligt följande:
 - a) med sjukpension enligt fribrev
 - b) på lönedel intill 7,5 prisbasbelopp med livränta från arbets-/yrkesskadeförsäkringen eller på grund av ersättningsplikt som åligger staten.
3. För den tid sjukpensionen enligt detta avtal utgått efter tjänstemannens återinträde i tjänst, skall lönen minskas med sjukpensionen för samma tid.
4. I övrigt gäller bestämmelserna om sjukpension i stadgarna för resp pensionskassa och motsvarande av BAO och Finansförbundet överenskomna bestämmelser för Bankanställdas Pensionstjänst (BPT).

§ 12. Efterlevandepension

1. **Särskild barnpension** utges till efterlevande barn när manlig eller kvinnlig tjänsteman avlider.

Hel särskild barnpension utges för varje månad med utgångspunkt från

- ett grundbelopp och
- antalet förmånstagare vid månadens ingång.

Grundbeloppet utgör 16 % av pensionsmedförande lön intill 7,5 inkomstbasbelopp.

Barnpension utges med följande procent av grundbeloppet:

Förmånstagare	Pension i % av grundbeloppet
1 barn	75
2 barn	110
3 barn	135
4 barn	150
fler än 4 barn	150+ 10 för varje barn utöver 4

Pension till flera barn delas lika dem emellan.

2. **Särskild efterlevandepension** utges till efterlevande make/maka när tjänsteman avlider före 65 års ålder. Särskild efterlevandepension utges med 20 % av tjänstemannens pensionsmedförande lön intill 7,5 inkomstbasbelopp från och med månaden efter dödsfallet. Pensionen är temporär och utges längst till och med månaden före den då den efterlevande uppnår 65 års ålder, dock lägst fem år.

Beroende på familjesituationen har efterlevande make/maka rätt att omdisponera denna pension tidsbegränsat i lägst fem år.

Anm:

Detta moment skall även gälla beträffande sambor enligt definition i Lag om sambors gemensamma hem och Lag om homosexuella sambor..

3. **Familjepension på lönedel över 7,5 inkomstbasbelopp**

Familjepension utges till efterlevande make/maka och barn när manlig eller kvinnlig tjänsteman avlider.

Hel familjepension bestäms för varje månad med utgångspunkt från

- ett grundbelopp och
- antalet förmånstagare vid månadens ingång.

Grundbeloppet utgör följande procent av den pensionsmedförande lönen:

Lönedel	Grundbelopp
7,5 – 20 inkomstbasbelopp	32,5 %
20 - 30 inkomstbasbelopp	16,25 %

I förekommande fall reduceras grundbeloppet enligt § 4.

Familjepensionen utges med följande procent av grundbeloppet:

Förmånstagare	Pension i % av grundbeloppet
<i>Efterlevande make</i>	
utan barn	100
med 1 barn	130
med 2 barn	150
med flera än 2 barn	150 + 10 för varje barn utöver 2
<i>Enbart barn</i>	
1 barn	75
2 barn	110
3 barn	135
4 barn	150
fler än 4 barn	150 + 10 för varje barn utöver 4

Av pension till både make och barn får maken det belopp som svarar mot 75 % av grundbeloppet. Pension till flera barn delas lika dem emellan.

Alternativregel

För tjänsteman med pensionsmedförande lön överstigande 10 inkomstbasbelopp kan bank/företag och tjänsteman träffa överenskommelse om att i stället för familjepension enligt § 12:3 tillämpa annan pensionslösning.

När överenskommelse träffats om att tillämpa alternativregeln för viss tjänsteman skall denna regel tillämpas så länge anställningen i banken/företaget består.

Anm:

Detta moment skall även gälla fr o m 1997 beträffande sambor. Med sambo avses en ogift kvinna och en ogift man, som bor tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden enligt definition i Lag om sambors gemensamma hem. Sambo kan endast vara förmånstagare till fribrevsintjänandet och riskdelen efter 1996. Samordning skall ske med tjänstetid härrörande från annan plan med avvikande utformat familjepensionsfribrev, t ex ITP. Motsvarande skall gälla sambor enligt Lag om homosexuella sambor med verkan från 2002-07-01.

4. Rätt till särskild barnpension och familjepension gäller även vid dödsfall efter det att tjänstemannen pensionerats.

Adoption grundlägger inte pensionsrätt för barn och giftermålet inte pensionsrätt för make, om adoptionen eller giftermålet äger rum

- efter det tjänstemannen fyllt 60 år eller under det arbetsförmågan är varaktigt nedsatt med minst 25 %, dock medför giftermål efter fyllda 60 år pensionsrätt, om äktenskapet varat mer än 5 år eller om gemensamt barn finns, eller
- efter det tjänstemannen lider av sjukdom som inom 6 månader medför tjänstemannens död, för så vitt inte det skäligen kan antas att tjänstemannen vid adoptionen eller giftermålet inte haft vetskap om sjukdomens livsfarliga beskaffenhet.

Särskild barnpension, särskild efterlevandepension och familjepension utges fr o m månaden efter den under vilken tjänstemannen avlidit och

- för make: t o m den månad då maken avlider eller gifter om sig, dock upphör inte pensionen om det nya äktenskapet ingås efter det den efterlevande maken fyllt 60 år.
- för barn: t o m den månad då barnet fyller 21 år eller avlider.

Anm:

Villkoren i denna paragraf rörande make/maka skall jämväl gälla beträffande registrerad partner enligt Lag om registrerat partnerskap.

§ 13. Finansiering och försäkring

Pensionsförmånerna finansieras av bankerna/företagen.

1. Ålderspensionen, kompletteringspensionen och familjepensionen på lönedel över 7,5 inkomstbasbelopp grundas på avgifter, som är premiereservbildande. Härvid gäller dock följande:
 - avgiftsbefrielse gäller vid förtida avgång mellan 61 och 65 år enligt § 8 avseende förmånerna från 65 års ålder
 - avgiftsbefrielse gäller vid sjukpension
 - avgift för ålderspension och kompletteringspension begränsas (åldersutjämnas) så att den inte överstiger 1 1/2 gånger den för samtliga tjänstemän genomsnittliga avgiften i procent av pensionsmedförande lön med uppdelning på löneintervallen 0-7,5 och 7,5-30 inkomstbasbelopp.
2. Förmånerna
 - sjukpension
 - efterlevandepension för lönedel intill 7,5 inkomstbasbelopp samt
 - avgiftsbefrielse och avgiftsnedsättningar enligt punkt 1 finansieras genom riskutjämnande avgifter med lika stort procenttal på lönen för alla tjänstemän över 18 år. Sådan riskutjämnning sker inom resp pensionskassa och till Bankanställdas Pensionstjänst (BPT) ansluten bank.
3. Övriga pensionsförmåner bestrids direkt av banken/företaget.
4. Pensionsförmåner enligt detta avtal tryggas genom försäkring i Pensionskassan SHB, Sparinstitutens Pensionskassa (SPK), SPP eller annan försäkringsanstalt eller genom avsättning till pensionsstiftelse enligt överenskommelse mellan BAO och Finansförbundet eller på annat sätt enligt särskild överenskommelse mellan BAO och Finansförbundet.

§ 14. Värdesäkringsmedel

För värdesäkring av utgående pensionsförmåner används överskottsmedel i pensionsinstitutet, dock kan vid behov avsatta värdesäkringsmedel disponeras för att bestrida ifrågavarande kostnader.

Parterna är överens om att pensionsinstituterna skall kunna fullgöra utbetalning av pensions-tillägg som beslutas av BAO och Finansförbundet. Om de ekonomiska förutsättningarna så kräver skall BAOs delägare tillskjuta ytterligare värdesäkringsmedel för att sådant fullgörande skall möjliggöras.

Avsatta värdesäkringsmedel, som inte erfordrats för pensionstillägg, kan efter beslut av BAO och Finansförbundet användas till annat pensionsfrämjande ändamål.

§ 15. Fribrev och efterskydd

Vid avgång ur tjänst utan omedelbart utgående ålderspension är tjänstemannen berättigad till fribrev på intjänad pensionsrätt för ålderspension, kompletteringspension och familjepension.

Vid övergång till avkortad ordinarie arbetstid före fyllda 60 år friläggs av fribrevet vid övergången så stor del, som svarar mot avkortningen av arbetstiden. Sålunda beräknat fribrev tillkommer tjänstemannen utöver pensionen för lönen för den avkortade arbetstiden och minskas ej vid kommande löneförhöjningar. Vid övergång till utökad ordinarie arbetstid äger dock banken/företaget ta i anspråk nämnda fribrev till den del, som detta motsvarar ökningen i arbetstiden.

Pensionsavgifter beräknas ha erlagts tidigast fr o m 28 års ålder (fr o m 2002-07-01 25 års ålder), i förekommande fall utan hänsyn till åldersutjämning av avgifter för ålderspension och kompletteringspension.

Tjänsteman som avgått ur tjänst utan omedelbart utgående ålderspension och som inte har erhållit annan pensionsgrundande anställning har under de första tre kalendermånaderna efter avgången ett efterskydd som består av rätt till sjukpension och efterlevandepension.

§ 16. Pensionstillägg

Pensionstillägg regleras enligt särskilda överenskommelser mellan BAO och Finansförbundet.

§ 17. Övriga bestämmelser

Utöver bestämmelserna i detta avtal gäller i tillämpliga delar stadgarna för respektive pensionskassa.

Vid försäkring i SPP gäller bestämmelserna i detta avtal, dock äger SPP efter anmälan till parterna av administrativa skäl göra erforderliga avvikelser.

§ 18. Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

Enligt särskilt avtal skall bankerna/företagen teckna och bekosta tjänstegrupplivförsäkring (TGL) i försäkringsanstalt.

1. TGL gäller för alla tjänstemän så länge anställningen består, dock tidigast fr o m månaden efter den under vilken tjänstemannen fyllt 18 år och längst t o m månaden före den under

vilken tjänstemannen fyller 70 år. Vid sjukersättning gäller TGL fram till ordinarie pensionsålder 65 år.

2. För tjänsteman med en ordinarie arbetstid av minst 15 timmar i genomsnitt per vecka gäller TGL med hela belopp. För tjänsteman med en ordinarie arbetstid av minst 8 men mindre än 15 timmar i genomsnitt per vecka gäller TGL med halva belopp.
3. När tjänsteman avlider utbetalas helt TGL med ett belopp, som motsvarar nedanstående antal prisbasbelopp. Här och i punkt 4 avses prisbasbelopp för januari det år dödsfallet inträffar.

a) Grundbelopp

<i>Om tjänsteman vid dödsfallet fyllt</i>	<i>Grundbelopp i antal prisbasbelopp</i>	<i>2007 kr</i>
18 men ej 55 år	6,0	241 800
55 " " 56 "	5,5	221 650
56 " " 57 "	5,0	201 500
57 " " 58 "	4,5	181 350
58 " " 59 "	4,0	161 200
59 " " 60 "	3,5	141 050
60 " " 61 "	3,0	120 900
61 " " 62 "	2,5	100 750
62 " " 63 "	2,0	80 600
63 " " 64 "	1,5	60 450
64 " " 70 "	1,0	40 300

Om tjänstemannen fyllt 55 år men ej 70 och efterlämnar barn, som ej fyllt 17 år, är grundbeloppet dock 6 prisbasbelopp (2007 = 241 800 kronor).

Förmånstagare till grundbeloppet är i följande ordning:

1. Make/maka/registrerad partner
2. Barn
3. Föräldrar eller, om endera av dem är avliden, den efterlevande föräldern.
4. De släktingar i övrigt, som äger taga arv.
5. Fysisk universaltestamentstagare, envar till så stor del, som enligt testamente tillkommer honom av kvarlåtenskapen eller överskott därav.
6. Banken eller den fond till förmån för anställda, som banken anvisat härför; i sistnämnda fall tillfaller dock 0,5 prisbasbelopp tjänstemannens dödsbo som begravningshjälp.

Tjänstemannen kan göra annat förmånstagarförordnande till fysisk person. Sådant förordnande skall göras skriftligen hos försäkringsinrättningen.

b) Barntillägg

När tjänsteman efterlämnar barn, som ej fyllt 20 år, utbetalas ett tillägg för varje sådant barn med ett belopp, som motsvarar nedanstående antal prisbasbelopp.

<i>Om barnet vid tjänstemannens dödsfall</i>	<i>Barntillägg i antal prisbasbelopp</i>	<i>2007 kr</i>
ej fyllt 17 år	2,0	80 600
fyllt 17 men ej 19 år	1,5	60 450
fyllt 19 men ej 20 år	1,0	40 300

4. Om tjänstemannens make avlider och makarna har barn, som vid dödsfallet ej fyllt 17 år och den avlidne maken ej själv är tjänstegrupplivförsäkrad i detta avtal eller eljest, utbetalas vid hel förmån

dels ett belopp motsvarande 0,5 prisbasbelopp till tjänstemannen

dels ett belopp motsvarande 1,0 prisbasbelopp för varje barn under 17 år.

Anm:

Detta moment skall även gälla beträffande sambor. Med sambo avses en ogift kvinna och en ogift man, som bor tillsammans under äktenskapsliknande förhållanden enligt definition i Lag om sambors gemensamma hem.

5. Försäkringsvillkoren framgår närmare av försäkringsbesked, som tillställs alla tjänstemän.

§ 19. Trygghetsförsäkring (TFA)

Banken/företaget skall hos AFA teckna försäkringsavtal om trygghetsförsäkring vid arbets-skada (TFA).

Denna försäkring har till syfte att vid arbetsskada och arbetssjukdom ge kompletterande ersättning utöver den som utbetalas enligt lagen om arbetsskadeförsäkring eller på annat sätt.

Från TFA utges i huvudsak ersättning

- för förlorad arbetsförtjänst
- vid sveda och värk
- för vissa kostnader
- vid bestående lyte och men
- vid invaliditet
- för rehabilitering
- vid dödsfall

Försäkringsvillkoren framgår närmare av försäkringsbesked, som tillställs alla tjänstemän.

§ 20. Pensionsavtalets giltighetstid

Pensionsavtalet skall gälla till 2011-06-30. Avtalet upphör i sin helhet att gälla per den 30 juni 2011 om parterna inte enats om annat.

BAO och Finansförbundet är ense om att under avtalstiden på endera partens begäran uppta förhandlingar om ändringar i avtalet, om förutsättningarna för avtalets bestämmelser förändras på grund av lagstiftning. Vid ändrad lagstiftning äger endera parten med en månads uppsägningstid säga upp avtalsbestämmelser, som berörs av ändrad lagstiftning och parterna kan träffa överenskommelse om nya regler från tidigare tidpunkt än utlöpningsdagen för detta avtal.

Kan överenskommelse ej träffas om nya reglers utformning kan frågan på endera partens begäran hänskjutas till en nämnd bestående av två representanter för vardera parten och en av parterna utsedd opartisk ordförande. Nämnden beslutar med enkel majoritet. Stridsåtgärder får ej vidtagas.

Parterna är ense om att under avtalstiden på endera partens begäran uppta förhandlingar om ändringar i avtalet, om förutsättningarna för avtalets bestämmelser förändras på andra avtal, t ex ITP-avtalet. Förhandlingarna förs under fredsplikt.

Stockholm den 27 juni 2002

Med ändringar i januari 2003, 20 november 2006,
11 februari 2008, 26 oktober 2010 och 14 januari 2011

BANKINSTITUTENS
ARBETSGIVAREORGANISATION

FINANSFÖRBUNDET